

KNAGGALIDS BY

Namnet Knaggalid (Knagelej 1583) är en målande beskrivning av den gamla vägen Öjamåla-Knaggalid-Susekull. Knaggalid innehåller ordet knagg som betyder knöl, upphöjning. Lid står för backe, sluttning.

Knaggalid tillhör Ringamåla socken.

Båtsmansnamnet i Knaggalid var Sexpunding.

Båtsmanstorpets tomt, som fortfarande är en samfällighet, ligger ungefär mitt i byn 200 m öster om Mörrumsån. Ruinen efter torpet är utmärkt av Ringamåla Hembygdsförening.

Knaggalid enligt 1671 års jordebok

I 1671 års jordrevningsbok (jordrevning är kartläggning och värdering av mark för skattläggning) är Knaggalid ett kronohemman på 1 mantal uppdelat i en gård på 3/4 och en annan på 1/4 mantal som räntar (betalar skatt), ordinarie ränta 10½ daler.

Dessutom betalas salpeterskatt, koppskatt, kyrkotionde, biskopstionde och hästehållspenningar till kronofogden.

Som hemmanets skyldighet ingår dessutom timmerkörslor till skeppsbyggeriet i Karlshamn.

Man fick också betala skatt för sitt ålfiske och för den lilla kvarnen.

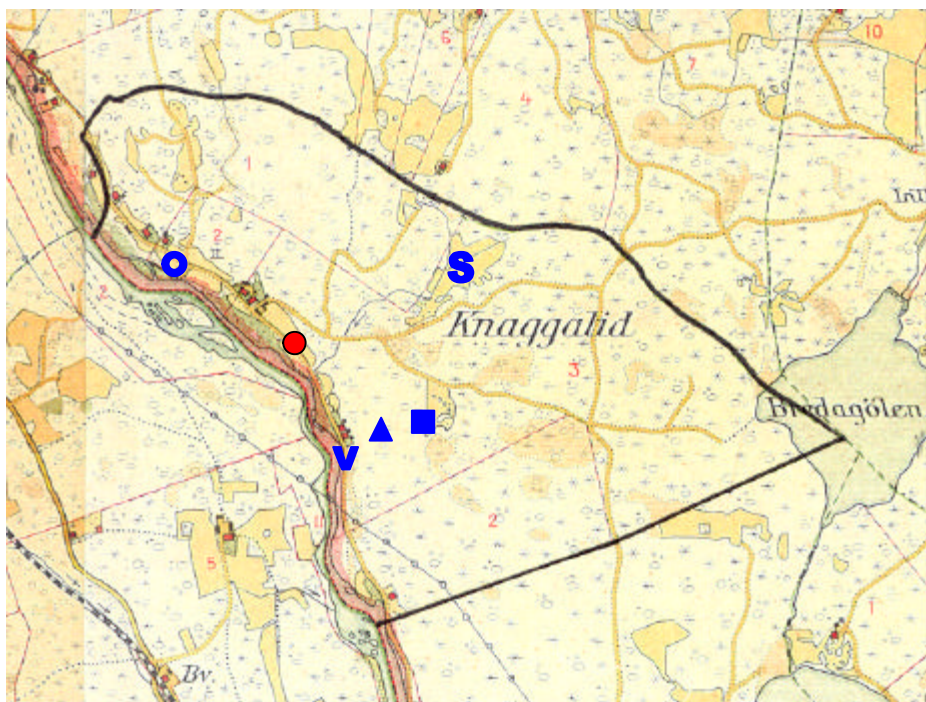
Bland ”härligheterna” kan nämnas ”skön och vacker ekeskog till 10 svins ollon, furuskog nog till byggningstimmer, surskog till överflöd, gott laxefiske uti Mörrums å och trenne ålavarman. En liten bäckakvarn kan mala när flod är, mulbete skrint”.

Hemmanet kunde föda 8 st boskap, 4 hästar, 16 får, 16 getter och 4 svin.

Laga skifte i Knaggalid ägde rum så sent som 1882-83. Byn var då på 1/2 mantal och ytan var 280 tunnland eller 138 hektar.

Av denna yta utgjorde åker och äng 33 hektar.

Det fanns tre gårdar, två fick ligga kvar på sin ursprungliga platser medan den tredje flyttades ut.

Knaggalids by omkring 1915

● Tavlans plats	■ Båtsmanstorp	○ Kvarnplan
▲ Knaggalids klint	Ⓢ Stubbamossen	∨ Knaggalids vanning

Till **byns gemensamma bruk** hörde båtsmanstorp, byns vägar och kvarnplan. Sockenvägen genom byn, vägen till Stubbamossen i norr och båtsmanstorpet skulle underhållas samfällt. Till såg- och kvarnplan utlades till en yta om 8 kappland, ca 1.200 kvm.

De tre gårdarna finns kvar om än i annorlunda storlek och utseende.

Gårdsbyggnaderna vid de kvarboende gårdarna uppfördes omkring 1880.

Den större, **Knaggalids gård** är i stort sett oförändrad.

Den har ägts av samma släkt i mer än 200 år.

Vid den andra gården är ladugården borta.

Den tredje, utflyttade gården, ligger 100 m norr om kvarnplanen. Byggnaderna har fränskilts och bildar nu egen fastighet.

Knaggalids by. Fotot taget från Knaggalids klint omkring 1915. I väster pågår arbetena med Hemsjö nedre kraftverk.

Knaggalids laxfiske

Knaggalid blev skattlagd för laxfiske vid den allmänna skattläggningen i Blekinge under åren 1670-1673.

I handlingarna från laga skiftet bestämdes att fisket som hittills skulle vara gemensamt. Laxfisket är markerat på skifteskartan vid kvarnplanen.

Byn hade tidigare ett gemensamt vattningsställe vid Mörrumsån för byns kreatur. Platsen kallades ”**Knaggalids vanning**” och låg där ån är som närmast vägen.

Ungefär mitt i byn rinner **Stubbabäcken** ut i Mörrumsån. Den kommer från **Stubbamossen** som vid tiden för skiftet var byns torvtag.

I ”**Korgamakarns**” hus hade man postutdelning till de boende i närheten på 1940- och 50-talen. Posten hämtades i Hemsjö. Huset är det nordligaste i byn.

Högt över Mörrumsån, ovanför den branta skogbeklädda sluttningen går berggrunden upp i dagen och stora horst har bildats. En sådan är **Knaggalids klint**. Här uppifrån har man en vidsträckt utsikt över trakten.

Vägen som löper genom byn, Knaggalidsvägen, med klippstup och blockbranter på ena sidan och den forsande Mörrumsån på den andra, kallas ibland **Kungavägen**. Den anses som en av kommunens vackraste vägar.